

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rkp. 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: 194/2008/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

118/2009. (IV. 29.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) t-i lakos panaszosok 2008. szeptember 9-én előterjesztett panaszát a 2009. április 29-én megtartott zárt ülése alapján

á t t e s z i

az intézkedést fogantató szerv, a Nagykáta Rendőrkapitányság vezetőjéhez.

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedésre nem kerül sor, mivel az alapjog korlátozása jogszerűen történt, ezért a Testület a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 93. §-ának (2) bekezdése szerint a panasz áttételéről döntött.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszosok a lakóhelyükön szolgálatot teljesítő körzeti megbízott 2008. szeptember 4-ei mulasztását (védelem nyújtása, intézkedési kötelezettség, biztonsági intézkedés elmulasztása), és ennek kapcsán a rendőrség – véleményük szerinti – részrehajló magatartását kifogásolták, és kérték, hogy ügyüket a Testület vizsgálja ki.

I.

1) A panaszosok a 2008. szeptember 9-én – a Testületnél jegyzőkönyvezett – panaszbeadványukban előadták, hogy 2008. szeptember 4-én otthon tartózkodtak, amikor arra lettek figyelmesek, hogy a közeli Pszichiátriai Betegek Otthona és Rehabilitációs Intézete (a továbbiakban: Intézet) egy betege a házuk előtt kiabál, kezében egy kb. 15-20 cm pengehosszúságú késsel. A beteg – mikor kimentek hozzá – rátámadt az egyik panaszos férjére (a családfőre), akinek azonban sikerült a támadást

ügy elhárítania, hogy megütötte a beteget, aki ettől elesett, és egy virágtartóba beütötte a fejét. Ezt követően az említett a panaszos gyermekeivel együtt bezárkózott a lakásba, miközben fia – a másik panaszos – telefonon értesítette a tőlük nem messze lakó körzeti megbízottat, és a Nagykátai Rendőrkapitányságot. A körzeti megbízott azonban nem érkezett ki a panaszosok lakására, ezért az őt értesítő panaszos és édesapja elindultak a lakására. Még útközben az Intézet betege ismét rájuk támadt, mire a családfőnek újból úgy sikerült őt megütnie, hogy elesett. Mikor megérkeztek mindhárman a körzeti megbízott lakása elé, ő ekkor sem jött ki hozzájuk, csak pár perccel később, amikor a felesége hazaérkezett. Időközben az első panaszos az Intézettől is megpróbált segítséget kérni, hogy küldjenek egy ápolót a helyszínre, aki a beteget visszakisérhetné az Intézetbe; erre azonban – elmondása szerint – azt a választ kapta, hogy az Intézettől nem tudnak férfi ápolót kiküldeni, a női ápolók pedig félnek a betegtől.

2) A történetek után – feltehetően a Nagykátai Rendőrkapitányságról – rendőrök érkeztek a helyszínre, és bementek az Intézetbe, hogy az oda visszatért beteget meghallgassák, és a nála lévő kést elvegyék tőle. Ezt követően a rendőrök a panaszosok lakásához mentek – a panaszosok elmondása szerint ekkor velük volt a körzeti megbízott is –, és közölték velük, hogy az Intézet betege súlyosan megsérült, kórházba kellett szállítani; majd közölték a panaszosokkal, hogy menjenek be a Nagykátai Rendőrkapitányságra, gyanúsított kihallgatás céljából. A rendőrök a panaszosok lakásában rövid helyszíni szemlét tartottak, melynek során megtekintették azt a virágtartót, amelybe a beteg beütötte a fejét az első elesésekor; illetve lefoglaltak egy a házban talált díszkardot. (A panaszosok megjegyzik, hogy időközben kiérkezett hozzájuk a cigány kisebbségi önkormányzat elnöke, aki szemtanúja volt az eseményeknek, majd a Rendőrkapitányságra is bement a panaszosokkal.) Ezután a panaszosok bementek a Nagykátai Rendőrkapitányságra, ahol felvették az adataikat, majd a panaszosok aláírtak egy jegyzőkönyvet arról, hogy nem tesznek vallomást – állításuk szerint azért, mert a kihallgatásuk elhalasztását kérték arra hivatkozva, hogy a gyermekeket nem szeretnék sokáig őrizetlenül otthon hagyni. A panaszosok és a családfő ellen csoportosan elkövetett súlyos testi sértés gyanúja miatt indult büntetőeljárás.

3) A panaszosok még azt is elmondták, hogy az említett beteget még aznap este újból látták a faluban, ezért véleményük szerint nem tarhatták bent sokáig a kórházban. Elmondták, hogy azóta még nem került sor újbóli meghallgatásukra, de ígéretet kaptak arra, hogy a 2008. szeptember 4-én általuk aláírt jegyzőkönyvekből postai úton fognak kapni egy-egy példányt. A panaszosok utaltak rá, hogy ellenük és családtagjaik ellen több szabálysértési és büntetőeljárás van folyamatban, ennek ellenére indokolatlannak és elfogultnak tartják a rendőrség azon viselkedését, hogy kérésükre nem intézkednek, nem törődnek a bejelentésükkel. Véleményük szerint a rendőrség sokkal körültekintőbben szokott eljárni, amikor őket gyanúsítják valamivel, ez pedig szerintük beleütközik a hátrányos megkülönböztetés tilalmába.

Mindezek alapján kérték a Testület vizsgálatát.

II.

1) A panasz kivizsgálása során – a tényállás pontosabb megismerése érdekében – a Testület felvilágosítást kért a Nagykátai Rendőrkapitányság vezetőjétől, és megküldeni kérte a panaszüggyel kapcsolatban keletkezett dokumentumok másolatait, különös tekintettel a körzeti megbízott tevékenységére vonatkozókat. A Testület megkereste továbbá az Intézet igazgatóját is, hogy a beteg Intézetből való eltávozásának, majd a panaszosok bejelentéseinek, és a sérült beteg visszaérkezésének körülményeiről tájékoztatást nyújtson a Testületnek.

A Testület felvilágosítás-kérésére a Nagykátai Rendőrkapitányság vezetője megküldte az említett napon az üggyel kapcsolatban intézkedő rendőrök jelentéseit, a panaszosok házánál tartott szemle jegyzőkönyvét, valamint egy tájékoztatót a történetek összefoglalásáról és a panaszosok ellen folyamatban lévő szabálysértési és büntetőeljárásokról. A Testület megkeresésére válaszolva az Intézet igazgatója is küldött tájékoztatást a történetek körülményeiről. Mindezek alapján a következőket lehetett megállapítani.

2) A Nagykátai Rendőrkapitányság vezetőjének összefoglaló tájékoztató levele szerint az Intézet betege az említett napon, eddig ismeretlen okból 17 óra 30 perc és 18 óra között megjelent a panaszosok házánál, ahol a panaszosok különféle eszközökkel – díszkarddal, vascsővel, fakaróval – őt úgy bántalmazták, hogy a betegnek nyolc napon túl gyógyuló súlyos sérülései keletkeztek. A sérültet a mentő kórházba szállította. A Rendőrkapitányságra először a panaszosok egy családtagja tett bejelentést, miszerint az Intézet betege őt megfenyegette. Ezt követően a betegállományban lévő körzeti megbízott értesítette a Rendőrkapitányság Rendőrőrsének beosztottait, hogy a panaszosok és családtagjaik megverték a beteget. Az ügyben a Rendőrkapitányság beosztottjai a panaszosok lakásán szemlét tartottak, amelyen részt vett a családfő is – aki a szemle során önként átadott egy díszkardot, amely lefoglalásra került. A szemlét a szemlebizottság kiterjesztette az Intézetre is, ahol az ügyeletes orvos a rendőröknek átadott egy kést – feltehetően a betegét –, amely szintén lefoglalásra került. Az ügyben a panaszosok és a családfő ellen a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: Btk.) 170. § (1) bekezdésébe ütköző, és a (2) bekezdés szerint minősülő súlyos testi sértés büntettének megalapozott gyanúja miatt indult büntetőeljárás. Az ügyben a betegállományban lévő körzeti megbízott az értesítésen kívül érdemi rendőri intézkedést nem foganatosított. Ezt követően a kapitányságvezető felsorolta a panaszosok és családtagjaik ellen a Rendőrkapitányságon folyamatban volt – összesen 22 – szabálysértési és büntetőeljárást. Az Intézettel kapcsolatban a kapitányságvezető megjegyezte, hogy előfordultak már eltűnések, és két esetben már nyomozást is folytattak az Intézet betegeivel kapcsolatban, súlyos testi sértés megalapozott gyanújával – az egyik ilyen büntetőeljárás éppen az említett beteggel szemben folyt. Ha az Intézet betegeivel kapcsolatban érkezik a Rendőrkapitányságra bejelentés, mindig kellő körültekintéssel történnek az intézkedések, amennyiben szükséges, a betegeket is kihallgatják, gondnokuk jelenlétében.

3) Az Intézetben a beteget meghallgató r. főörzsászlós jelentése szerint az említett napon eljárás indult a panaszosok ellen, mert a fent írt időben és helyen különféle eszközökkel úgy bántalmazták az Intézet betegét, hogy ő nyolc napon túl gyógyuló súlyos sérüléseket szenvedett. Ugyanezen a napon a r. főörzsászlós megjelent az Intézetben, ahol jelen volt a beteg, akinek sérüléseit éppen akkor látta el az ügyeletes orvos. A beteg az ellátása közben választ adott néhány kérdésre a mentő megérkeztéig; így elmondta, hogy azért ment a panaszosok lakásához, mert megbeszélője volt vele egy házvásárlási üggyel kapcsolatban. Ennek során azonban vitába keveredtek, és a panaszosok és családtagjaik különféle eszközökkel (vasdarab, díszkard, fakaró) rátámadtak. A panaszost ezt követően a mentő kórházba szállította, ahol – az elsődleges tájékoztatás szerint – megállapítást nyert, hogy a panaszos nyolc napon túl gyógyuló sérüléseket szenvedett (orrcsontja eltört). Mindezek alapján a jelentést tevő r. törzsászlós javasolta a Btk. 170. § (2) bekezdésébe ütköző súlyos testi sértés büntetének elkövetése miatt nyomozás elrendelését a panaszosokkal és családtagjaikkal szemben. A nyomozás 2008. szeptember 4-ei elrendelését tartalmazó feljegyzést tanúsító bélyegző megtalálható a r. főörzsászlós jelentésén.

4) Az említett időpontban és helyszínen a Rendőrőrs beosztottjaként szolgálatot teljesítő r. főhadnagy és r. főörzsőrmester jelentése szerint őket az ügyeletes tiszt arra utasította, hogy menjenek az Intézet elé, mert onnan egy személy – a panaszosok családtagja – bejelentette, hogy az említett beteg késsel megfenyegette őt. Ezt követően a betegállományban lévő körzeti megbízottól is értesítést kaptak telefonon, amely szerint az Intézetben lévő beteget a panaszosok megverték, és súlyos sérülései keletkeztek. Az Intézetbe érkezve a rendőrök a beteget a szobájában találták, ruházata és sapkája erősen véres volt. A beteg elmondta, hogy 18 óra körül elment a panaszos házához, és útközben is, majd a házhoz érve is azt kiabálta, hogy a családfő hagyjon fel a lakásokkal kapcsolatos illegális tevékenységével. A ház előtt szóváltásba keveredett a családfővel, mire az visszament a házba, és mikor újra kijött, nála egy díszkard, a feleségénél egy vasrúd, a fiánál pedig egy fakaró volt. Kimentek hozzá az utcára, és a feleség ütötte meg őt először, majd mindhárman elkezdtek ütlegelni azokkal az eszközökkel, amik náluk voltak. A verekedés közben a beteg elesett, de a panaszosok ekkor is tovább ütötték őt. Miután valahogy fel tudott állni és el tudott menni, a panaszosok nem követték, így vissza tudott menni az Intézetbe. Ezt követően a beteg megmutatta a rendőröknek a verekedésben szerzett sérüléseit. A rendőrök a helyszínre érkezett bűnügyi helyszínelő kollégáikat tájékoztatták a hallottakról, majd azt az utasítást kapták, hogy menjenek a panaszosok házához, biztosítsák a helyszínt, és végezzenek adatgyűjtést. A házhoz érve a rendőröket a családfő fogadta, aki elmondta, hogy 18 óra körül megjelent nála a beteg, és elkezdett kiabálni a kapujából, hogy menjen ki. Erre ő kiment, de a beteg elővette egy kést, és azt maga elé tartva elindult felé. Erre ő ököllel kétszer fejen ütötte a beteget, aki elesett, és beütötte a fejét az ott lévő beton virágládába. Miután a betegnek sikerült felállnia, elszaladt, ő pedig utána ment, de csak azért, hogy a történeteket elmondja az arrafelé lakó körzeti megbízottnak. Ekkor a beteg még egyszer elővette a kést és rátámadt, ő azonban ismét fejen ütötte, majd a földön fekvő beteget kb. tíz alkalommal, ököllel megütötte. A

rendőrök kérdésére a családfő elmondta, hogy a beteget csak ő bántalmazta, családtagjai nem, és nem használt semmilyen eszközt. A rendőrök megjegyzik, hogy más szemtanút, illetve olyan személyt, aki az ügyvel kapcsolatban érdemleges információval szolgálhatott volna, felkutatni több próbálkozás ellenére sem tudtak.

5) A panaszosok házánál tartott szemléről készült jegyzőkönyv alapján a szemle az említett napon 19 óra 50 perctől 21 óra 10 percig tartott. A szemlén a nyomozó hatóság részéről egy r. százados és egy r. főtörzsőrmester – aki az Indokolás II. részének 3) pontjában ismertetett jelentést is írta – vett részt, rajtuk kívül a családfő volt még jelen. A helyszín leírása szerint a ház kapubejárója kövezett, a kerítés kőből készült, a bejáró két oldalán kő virágtartók találhatóak. Dulakodásra utaló nyomot nem találtak, de a kapubejárótól nem messze vérgyanús foltok voltak az aszfalton. A hatóság kérésére a családfő átadott egy díszkardot a rendőröknek. Ezt követően a szemlét kiterjesztették az Intézetre is, ahol bűncselekményre utaló körülmény nem merült fel, de az ügyeletes orvos átadta a rendőröknek a beteg által használt kinyitható kést, amelyet a szemlebizottság a díszkarddal együtt eredetben biztosított a további eljárás lefolytatásához. Az ezek lefoglalásáról szóló határozatot a nyomozó hatóság a szemle során meghozta, és a jelenlévőkkel közölte.

6) Az Intézet igazgatója tájékoztató levelében előadta, hogy az említett napon az egyik panaszos a portájukon kérte, hogy a késsel hadonászó betegüket hozzák vissza. Az Intézet munkatársa erre értesítette az ápolókat, de közben már megérkezett az Intézetbe a beteg, láthatóan súlyos sérülésekkel. A beteget később a mentő kórházba szállította. Az igazgató szerint hasonló eset korábban még nem fordult elő, az Intézmény betegei a község lakóinak sérülést még nem okoztak, őket nem veszélyeztették.

III.

A konkrét panasz kapcsán – a Testület álláspontja szerint – a kifogásolt rendőri intézkedés (a körzeti megbízott mulasztása) érintette a panaszosok tisztességes eljáráshoz, személyi biztonságához és testi épséghez való alapvető jogait.

1) Az Rtv. 2. § (1) bekezdése szerint: „A Rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A Rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.” Az Rtv. intézkedési kötelezettséget szabályozó 13. § (1) bekezdése szerint: „A rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.” Ugyanezen szakasz (2) bekezdése alapján: „A rendőr köteles a törvény rendelkezésének megfelelően, részrehajlás nélkül intézkedni.” Az intézkedési kötelezettség szabályait

pontosítják a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 3. §-ának rendelkezései. E szakasz (1) bekezdése szerint: „Bűncselekmény vagy szabálysértés észlelése, valamint a közbiztonságot, a közrendet, az államhatár rendjét, a polgárok személyét vagy javait sértő vagy fenyegető veszélyhelyzet esetén, illetőleg ha ilyet hoznak tudomására, a rendőrt intézkedési kötelezettség terheli.” A (4) bekezdés első fordulata alapján: „A meghatározott szolgálati feladat végrehajtása során észlelt vagy tudomására jutott kisebb súlyú cselekmény esetén a rendőr meghatározott szolgálati feladatának teljesítését folytatja, a rendőri intézkedés szükségességét azonban haladéktalanul köteles jelenteni előljárójának vagy a legközelebbi rendőri szerv ügyeletesének.” A (6) és (7) bekezdések pedig azt szabályozzák, hogy szolgálaton kívül mikor, milyen feltételek fennálltakor köteles intézkedni. Eszerint: „(6) A rendőr szolgálaton kívül akkor intézkedik, ha kiképzett, egészséges, nincs szesz italból befolyásolt, gyógyszer vagy kábító hatású más szer miatti bódult állapotban, és a) szolgálatban lévő rendőr nincs jelen, és az értesítésével járó késedelem, az intézkedés elmaradása a bűnüldözés érdekeire, az élet- és vagyonbiztonságra másként el nem hárítható hátrányt jelentene, vagy b) a szolgálatban lévő rendőrnek kell segítséget nyújtani. (7) A szolgálaton kívül fellépő rendőr intézkedése jogszerűségének elbírálására, a szolgálatban lévő rendőrre vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni. A rendőr fellépése előtt felméri, hogy rendelkezésére állnak-e azok az eszközök, amellyel a megkezdett intézkedését eredményesen be tudja fejezni, ha nem, úgy a szolgálati fellépése előtt segítséget kér.”

2) A vizsgált panaszügyben a körzeti megbízott, akinek a mulasztását a panaszosok sérelmezték, a Nagykáta Rendőrkapitányság vezetőjének összefoglaló tájékoztató levele szerint betegállományban volt, vagyis az események történetkor nem volt szolgálatban. Az Rtv. 13. §-ában foglalt intézkedési kötelezettség főszabály szerint a szolgálatban lévő rendőrt terheli; szolgálaton kívül a rendőr csak kivételesen, halaszthatatlan esetben köteles intézkedni, ha arra alkalmas állapotban van. Az Rtv. 13. §-ában foglalt feltételeket – a halaszthatatlan esetet, és az intézkedésre alkalmas állapotot – pontosítják a Szolgálati Szabályzat 3. §-ának idézett (6) és (7) bekezdései.

– Ezek szerint a szolgálaton kívüli rendőr akkor van intézkedésre alkalmas állapotban, ha kiképzett, egészséges, nincs szesz italból befolyásolt, gyógyszer vagy kábító hatású más szer miatti bódult állapotban, és felmérte, hogy rendelkezésére állnak-e azok az eszközök, amellyel a megkezdett intézkedését eredményesen be tudja fejezni (ha nem, úgy a szolgálati fellépése előtt segítséget kér).

– Az Rtv. 13. § (1) bekezdésének második fordulatában szereplő halaszthatatlan eset pedig – amely szintén szükséges a szolgálaton kívüli rendőr intézkedési kötelezettségének megalapozásához – akkor áll fenn a Szolgálati Szabályzat hivatkozott rendelkezései szerint, ha szolgálatban lévő rendőr nincs jelen, és az értesítésével járó késedelem, az intézkedés elmaradása a bűnüldözés érdekeire, az élet- és vagyonbiztonságra másként el nem hárítható hátrányt jelentene, vagy pedig a szolgálatban lévő rendőrnek kell segítséget nyújtani.

A panaszosok tisztességes eljáráshoz – és ezzel összefüggésben a személyi biztonsághoz és testi épséghez – való alapvető joga kapcsán szükséges ezért annak a

vizsgálata, hogy egyrészt a körzeti megbízott esetében, a konkrét panaszügyben fennálltak-e a szolgálaton kívüli intézkedési kötelezettség feltételei, másrészt pedig ezen kívül terheli-e mulasztás a körzeti megbízottat, vagy a hatáskörrel rendelkező rendőri szerv vezetőjét és beosztottjait a szükséges intézkedések megtételében.

3) A szolgálaton kívüli körzeti megbízott rendőr intézkedési kötelezettségével kapcsolatban megállapítható, hogy a halaszthatatlan eset jogszabályi feltételei közül több fennállt ugyan, a Szolgálati Szabályzat 3. § (6) bekezdésének első fordulata szerint viszont a körzeti megbízott nem volt intézkedésre alkalmas állapotban, mert nem volt egészséges, és nem volt teljes bizonyossággal feltehető az, hogy egy esetlegesen megkezdett intézkedést segítségkérés nélkül, egyedül eredményesen be tudott volna fejezni – értékelve a bejelentés alapján a dulakodók létszámfölnyét, felindult állapotát és a náluk lévő különféle közbiztonságra veszélyes eszközöket is. Az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat hivatkozott előírásai szerint tehát a körzeti megbízott nem volt olyan állapotban, olyan helyzetben, hogy a szolgálatba lépés és az intézkedési kötelezettség feltételei az ő esetében fennálltak volna.

Emiatt – valamint azért is, mert a fennálló állapot ellenére a körzeti megbízott, tőle elvárható módon, késedelem nélkül értesítette a legközelebbi rendőri szerv ügyeletesét, és kérte a szükséges intézkedések haladéktalan megtételét – a körzeti megbízott rendőr oldalán jogellenes, neki felróható mulasztás nem volt megállapítható; így e tekintetben nem sérült a panaszosok tisztességes eljáráshoz való alapvető joga sem. A panaszosok személyi biztonságához és testi épséghez való alapvető joga pedig – a megállapítható történeti tényállás alapján – minden bizonnyal veszélyben volt, de ez nem a körzeti megbízott valamely tevékenységére vagy mulasztására vezethető vissza, hanem a panaszosok és az Intézet betege között a szóváltás után kialakult dulakodásra. A körzeti megbízott pedig sem a dulakodás és a hozzá érkezett bejelentés közötti időtartam miatt (a verekedés részben már lezajlott, mire őt értesítették róla), sem pedig a fent írt, szolgálatba lépéshez nem megfelelő állapota miatt nem volt abban a helyzetben, hogy ezt a konfliktushelyzetet megelőzze vagy megszakítsa. Ezért a panaszosok személyi biztonságához és testi épséghez való alapvető joga a körzeti megbízott tevékenységével összefüggésben nem sérülhetett.

4) A Nagykátai Rendőrkapitányság és a települési Rendőrőrs beosztottainak tevékenységét a panaszosok tisztességes eljáráshoz, személyi biztonságához és testi épséghez való alapvető jogaik összefüggésében vizsgálva megállapítható, hogy a rendőrök – jelentéseikből és a szemléről készült jegyzőkönyvből kitűnően –, miután a bejelentésekről értesültek, késedelem nélkül megtették a szükséges és lehetséges intézkedéseket mind a panaszosok, mind az Intézet betege irányában. A dulakodásban érintetteket rövid időn belül meghallgatták, megbizonyosodtak róla, hogy a sérült személy (az Intézet betege) megfelelő orvosi ellátásban részesült, a helyszín biztosításával szemlét tartottak a panaszosok lakásán illetve az Intézetben, ennek során a verekedésben feltehetően használt eszközöket lefoglalták, és megtették a lépéseket az általuk az észlelték alapján szükségesnek tartott további eljárás

megindításához [feljelentés a Btk. 170. § (2) bekezdése szerint minősülő súlyos testi sértés büntettének megalapozott gyanúja miatt].

Az egyes rendőri intézkedések között szabályozott biztonsági intézkedés során az Rtv. 37. § a) és b) pontjai szerint: „A rendőr az önveszélyes állapot vagy a személyeket, illetőleg az anyagi javakat közvetlenül fenyegető veszélyhelyzet megszüntetése érdekében a) megteszi a veszélyhelyzet elhárításához, megszüntetéséhez haladéktalanul szükséges, a feladatkörébe tartozó intézkedéseket; b) intézkedik az önmagát vagy más veszélyeztető állapotban lévő személy orvosi vizsgálatára, és közreműködik az egészségügyi intézetbe történő szállításában”. A Szolgálati Szabályzatnak az ön- vagy közveszélyes állapotban lévő személy esetén teendő intézkedést szabályozó 29. § (1) bekezdése alapján: „Az önmaga vagy mások életét, testi épségét, vagyonát veszélyeztető állapotban lévő személyt a rendőr intézkedésekor megakadályozza abban, hogy kárt vagy sérülést okozzon, ennek érdekében a rendőr szükség esetén kényszerítő eszközt alkalmazhat.” Ezeket az intézkedéseket teljes egészében azért nem tudták foganatosítani a rendőrök, mert a verekedés részben már lezajlott, mire hozzájuk erről bejelentés érkezett, és az Intézet betegének a rendőrök kikerkezéséig már sikerült visszamennie az Intézetbe. Ekkorra már személyeket, illetőleg anyagi javakat közvetlenül fenyegető és elhárítandó veszélyhelyzet nem állt fenn, az Intézet betegének meghallgatására, és megfelelő orvosi ellátásának garantálására már az Intézetben került sor. A rendőrök meghallgatták a panaszosokat és családtagjaikat is a történekről, az általuk elmondottakat, valamint a panaszosok házánál tartott szemlén tapasztaltakat jegyzőkönyvben rögzítették. Ezt követően a rendőrök késedelem nélkül, a fent említett módon megtették a lépéseket az általuk az észleltek alapján szükségesnek tartott további eljárás megindításához.

5) Mindezek alapján a Testület megállapította, hogy a konkrét esetben a hatáskörrel rendelkező rendőri szerv vezetőjét és beosztottjait sem terheli olyan jogszabályba ütköző mulasztás, amely megsértette volna a panaszosok tisztességes eljáráshoz való alapvető jogát. A panaszosok személyi biztonsághoz és testi épséghez való alapvető jogait illetően pedig esetükben is ugyanaz állapítható meg, ami az Indokolás III. részének 3) pontjában szerepel, vagyis hogy a panaszosok személyi biztonsághoz és testi épséghez való alapvető joga a megállapítható történeti tényállás alapján minden bizonnyal veszélyben volt, de ez nem a hatáskörrel rendelkező rendőri szerv vezetőjének vagy beosztottjainak valamely tevékenységére vagy mulasztására vezethető vissza, hanem a panaszosok és az Intézet betege között a szóváltás után kialakult dulakodásra. Ezért a panaszosok személyi biztonsághoz és testi épséghez való alapvető joga a hatáskörrel rendelkező rendőri szerv vezetőjének vagy beosztottjainak tevékenységével összefüggésben nem sérülhetett.

6) A panaszbeadvány azon részével kapcsolatban, amelyben a panaszosok általános jelleggel sérelmezték a rendőrség velük szembeni magatartását, és a körzeti megbízott korábbi, számukra nem megfelelő – és ezért diszkriminatívnak tartott – tevékenységét és mulasztásait, a Testület felhívja a figyelmet az Rtv. 92. § (1)

bekezdésére, valamint a 93. § (1) bekezdésére. Az Rtv. 92. § (1) bekezdése szerint: „Akinak az e törvény IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette – választása szerint – panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálja el.” A 93. § (1) bekezdése alapján pedig: „A Testülethez a panaszt az intézkedéstől, ha pedig a panasz előterjesztője az őt ért jogsérelemtől később szerzett tudomást, ettől az időponttól számított nyolc napon belül lehet előterjeszteni.”

E törvényi rendelkezések miatt a Testület csak olyan panaszokat tud érdemben kivizsgálni, amelyek az érintettől (akit az alapjogsérelem ért) származnak, és olyan rendőri intézkedéseket (különösen: igazoltatás, ruházat- csomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, idegenrendészeti intézkedés, intézkedés magánlakásban, közlekedésrendészeti intézkedés stb.), kényszerítő eszköz-alkalmazásokat (különösen: testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, útzár, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás stb.), illetve rendőri feladatok és utasítások teljesítésének kötelezettségét, azok megsértését vagy elmulasztását (különösen: intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség stb.) sérelmezik, amelyek az érintettel nyolc napon belül történt, vagy amelyekről a panasztételhez képest nyolc napon belül szerzett tudomást. A Testület tehát főszabály szerint konkrét panaszügyekkel kapcsolatban járhat el; hatásköre az Rtv. idézett rendelkezései alapján nem terjed ki a törvényes határidőnél korábban történt sérelmek, vagy általános jellegű megállapítások, közérdekű bejelentések érdemi kivizsgálására. A Testület ezzel kapcsolatban megjegyzi, hogy a panaszosok ilyen jellegű visszasságok ügyében beadvánnyal élhetnek a Nemzeti és Etnikai Kisebbségi Jogok Országgyűlési Biztosánál, ahonnan sérelmeikre érdemi jogvédelmet remélhetnek.

IV.

A Testület az Indokolásban kifejtettek alapján arra a következtetésre jutott, hogy a panaszolt esetben nem történt a rendőrség részéről olyan intézkedés vagy kötelezettség elmulasztás, amely a panaszosok oldalán alapjogsérelemet okozott volna. Ezért – a fentiekre figyelemmel – a Testület a rendelkező részben foglaltak szerint határozott, és az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján az előterjesztett panasznak az intézkedést foganatosító szerv, a Nagykáta Rendőrkapitányság vezetőjéhez való áttételéről döntött.

Budapest, 2009. április 29.

Dr. Kaltenbach Jenő
elnök,
előadó testületi tag

Dr. Juhász Imre
elnökhelyettes, testületi tag

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf
testületi tag

Független Rendészeti Panasztestület